

La traducció d'intersticis buits (ma)

Visat núm. 18

(octubre 2014)

per Mercè Altimir Losada

A les versions de Felícia Fuster s'hi pot apreciar la inclusió de signes ortogràfics de puntuació que, o bé no hi eren en absolut («El tren fúnebre»), o bé hi tenien una presència molt més limitada que la corresponent a la versió traduïda («La llengua materna»). Pel que fa a «El tren fúnebre», aquesta manca rotunda de puntuació té un efecte d'acceleració de la seqüència trepidant de les imatges .

Abans de parlar dels ma (intersticis buits), cal advertir que, com a norma, l'escriptura japonesa no separa els mots. Això obliga a interpretar aquests espais com un tall, com la manifestació d'una contingència que intercepta inesperadament el flux anodí de les paraules (tot això, és clar, fins que l'ús i la tradició desgasten el recurs). Al primer poema, «El tren fúnebre», hi trobareu un interstici al tercer, sisè i vint-i-vuitè vers. Fuster ho va resoldre amb la introducció d'una coma: ??????? ????/ = / A cada estació on el tren arriba, sempre / ; /??? ???? / = / Així, el jo, o el seu fantasma, /.

En el cas del poema «La llengua materna», hi ha dos intersticis: un a l'avant penúltim i l'altre, al darrer vers. La coma, de nou, supleix l'interval: / ?????????????? ??????????????/ = / Això que em fa escriure poemes, i fa que encara existeixi. /.

La llengua parlada només sap de pauses i de silencis. L'ús progressiu dels signes de puntuació per part de la nostra tradició escrita determina, per dir-ho d'alguna manera, el nostre particular tarannà cultural. Estem avesats a l'anàlisi i ens sobta sobre manera la impertinència irònica dels sofistes (o del zen).